

Федір Бортняк: «Запобігти інфікуванню, вберегти людей від важких ускладнень стало питанням номер один для всіх організацій, причетних до охорони праці та здоров'я»

Кажуть, дієвість медицини послаблюється зневірою та зміцнюється надією. А надія, як відомо, не виростає на порожньому місці. Якщо хворому після розмови з лікарем не стало легше, то це не фаховий лікар. Але в сучасних реаліях, навіть вселяючи надію пацієнтам з COVID-19, медики не завжди перемагають у боротьбі з підступним вірусом. Щоразу мутуючи, інфекція захоплює все більше населення планети, збираючи сумні врожаї тих, хто не дожив до наступного ранку. І тепер запобігти інфікуванню, вберегти людей від важких ускладнень стало питанням номер один для всіх організацій, причетних до охорони праці та здоров'я.

Коли лікар виліковує 10-15 хворих, його готові прославляти, але той, хто запобіг захворюванню тисячі і сотні тисяч чоловік, лишається непомітним, бо ж як оцінити те, що не сталося, писав ще в 19 ст. український епідеміолог Лев Громашевський.

Від початку пандемії на усіх інформаційних майданчиках працівники управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Тернопільській області та його відділень зверталися до краян із посилком: зупинити коронавірусну інфекцію можна лише спільними діями і самосвідомістю. Люди мають зрозуміти, що тепер їхнє життя та здоров'я – це дотримання карантинних вимог. Від цього залежить не лише їхнє самопочуття та подальше життя, а й усіх, хто поруч. Зокрема, медиків.

Звичайно, у лікарів має бути максимальний захист від інфекції. Вони слугують прикладом для населення, як дотримуватись норм безпеки. Тепер у нашій роботі є чимало того, що пов'язує з викликами пандемії. Але такі теперішні реалії. Вони не втратили актуальності досі, коли суспільство долає наступну хвилю коронавірусної інфекції, яка вже рік забирає здоров'я і життя населення. У теперішній час просвітницькі заходи зможуть допомогти сповільнити поширення COVID-19 й уникнути ризику перевантаження системи охорони здоров'я хворими, щоб кожен міг отримати необхідну медичну допомогу.

І це не просто твердження, це ті відчуття, які ми щодня переживаємо, спілкуючись з медичними працівниками, аналізуючи цифри інфікування, виплачуючи кошти за професійне захворювання, спричинене COVID-19, які, на жаль, ніколи не повернуть здоров'я людям. Виплачуючи кошти дітям, які, на жаль, ніколи не дочекаються своїх батьків з роботи... Так, чимала одноразова виплата в разі смерті потерпілого від коронавірусної інфекції медика допоможе

дітям стати на ноги, хоча ніякі кошти не замінять дорогу людину та кваліфікованого лікаря.

Упродовж 2020 року Фондом соціального страхування України зареєстровано 6646 нещасних випадків, які визнано пов'язаними з виробництвом. З них 3054 випадки, або 46% – гостре професійне захворювання медичних і інших працівників на COVID-19. Водночас, за розрахунками начальника управління профілактики страхових випадків виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України Сергія Таровика за умови завершення розслідувань усіх випадків інфікування показник виробничих нещасних випадків у галузі охорони здоров'я сягнув би 77% за підсумками минулого року.

Зазвичай, розслідування нещасних випадків відбувається оперативно, тож за підсумками року бачимо показову картину розподілу травматизму і гострих профзахворювань за галузями. Однак у випадку гострих профзахворювань на COVID-19 розслідування не може бути завершено без матеріалів епідеміологічного розслідування МОЗ і діагнозу щодо гострого профзахворювання, який встановлюють лікар-інфекціоніст і лікар-профпатолог. На сьогодні 91% розслідувань в Україні не завершено саме через відсутність в матеріалах карти епідрозслідування (65%) чи діагнозу профхвороби (26%).

У Тернопільській області за участі страхових експертів з охорони праці управління виконавчої дирекції Фонду в Тернопільській області та його відділень завершено 65,9% розслідувань гострих професійних захворювань медичних працівників. 162 випадки пов'язані з виконанням професійних обов'язків медпрацівниками на підставі актів розслідування нещасних випадків. Станом на 12 березня 2021 року виявлено 3177 випадків інфікування медичних працівників. Із них 1233 випадки – не пов'язані з виробництвом.

Днями відбулася нарада в управлінні Держпраці у Тернопільській області за участю начальника управління Віталія Мариновського, представників управління ВД ФССУ в Тернопільській області та ДУ «Тернопільській обласний лабораторний центр МОЗ України» щодо максимального пришвидшення термінів розслідувань випадків професійного захворювання медичних працівників гострою респіраторною хворобою COVID-19 з метою якнайскорішого надання потерпілим відповідних страхових виплат, допомоги сім'ям тих лікарів, які, на жаль, не поборолі коронавірусної інфекції.

До речі, за 2 місяці 2021 року робочими органами Фонду в Тернопільській області профінансовані виплати у зв'язку із самоізоляцією, за листками непрацездатності медичним працівникам, пов'язані з коронавірусною інфекцією, за професійним захворюванням та в разі смерті потерпілих на суму 7,1 мільйона гривень.

Тепер робота страхових експертів з охорони праці відділень управління має максимальні навантаження, пов'язані із участю в проведенні розслідувань

гострого професійного захворювання медиків. У непростих умовах карантинних обмежень фахівці Фонду надають консультації та допомагають організувати безпечні умови праці медичних та інших працівників за допомогою телекомунікаційних засобів.

Оцінюючи реальний масштаб проблеми з системою управління охороною праці в лікарнях, страхові експерти зауважують: профілактика інфікування ще потребує докладання значних зусиль з боку керівництва та відповідних служб закладів. Справді, нещастя входить у ті двері, які йому відчинили...

Лікарі та медсестри часто перебувають у дуже тісному контакті з людьми, які заражені, тобто вони зазнають безпосереднього впливу вірусу. Саме тому від їх свідомого і відповідального ставлення до власної безпеки та безпеки пацієнтів залежить, чи продовжиться ланцюжок заражень на COVID-19.

Мабуть, єдиний спосіб допомогти людям у білих халатах – зменшити навантаження на систему охорони здоров'я, адже що менше людей хворітиме, то менше буде госпіталізовано. Тому підтримувати лікарів у боротьбі за наше здоров'я варто дотриманням карантинних заходів особистої безпеки.

Дев'ять десятих нашого щастя залежить від здоров'я, вважав А.Шопенгауер. Бережіть себе!

Федір Бортняк, начальник управління виконавчої дирекції Фонду соціального страхування України в Тернопільській області